

N:o 16.

Ank. till Riksd. kansli den 6 juni 1887, kl. 12 midd.

*Lagutskottets utlåtande, i anledning af väckta motioner i syfte att
qvinna må kunna väljas till ledamot af fattigvårds-
styrelse och skolråd.*

Till handläggning af lagutskottet har Första Kammaren hänvisat två särskilda inom nämnda kammare af herr *F. T. Borg* afgifna motioner, i hvilka föreslås lagstiftningsåtgärder i syfte att qvinna må kunna väljas till ledamot såväl af fattigvårdsstyrelse som af skolråd. I den ena af dessa motioner, n:o 17, föreslår motionären, att § 10 mom. 1 af förordningen angående fattigvården den 9 juni 1871 må erhålla följande ändrade lydelse: »1. a) I hvarje — — — kommunalnämnden. b) Myndig qvinna kan i fattigvårdsstyrelse inväljas; »samt att i § 21 af samma förordning hänvisningen till § 10 skulle utbytas mot en hänvisning till § 10 mom. 1. a).

I motionen n:o 18 föreslås »att i Kongl. Maj:ts nådiga förordning om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd, af den 21 mars 1862, i § 23, femte stycket, slutorden: *kände män* utbytas mot orden: *kända personer*, samt att i Kongl. Maj:ts nådiga förordning om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm, af den 20 november 1863, slutorden i § 25 mom. 3: *kände män* utbytas mot orden *kända personer.*»

Båda de sålunda framställda förslagen synas utskottet vara förtjenta af lagstiftarens uppmärksamhet. Hvad först angår frågan om

qvinns inväljande i fattigvårdsstyrelse, torde det väl icke vara fullt klart, att nu gällande lagstiftning lägger bestämdt hinder i vägen härför, der nemligen fattigvårdsstyrelsen ej utgöres af kommunalnämnden. I förordningen angående fattigvården förekommer icke någon bestämmelse, som i och för sig utesluter möjligheten, att qvinna skulle kunna i fattigvårdsstyrelse inväljas. Deremot har man i den omständighet, att i kommunalnämnd, som enligt § 10 mom. 1 af nämnda förordning skall å landet utgöra fattigvårdsstyrelse, der fattigvårds-samhället ej annorlunda förordnar, endast män kunna inväljas, sökt ett stöd för det antagande, att fattigvårdsstyrelse, äfven i stad och der särskild sådan å landet finnes, skall bestå uteslutande af män. Ett mål, hvaruti Kongl. Maj:ts befallningshafvande uttalat sig för sistnämnda åsigt, lär för närvarande vara beroende på Kongl. Maj:ts pröfning.

Utan att nu närmare inlåta sig på tolkningen af ifrågasatt bestämmeiser anser utskottet, i likhet med motionären, att qvinnors inväljande i fattigvårdsstyrelse skulle kunna vara samhället till ganska väsentligt gagn. De uppgifter, som enligt fattigvårdsförordningen åligga fattigvårdsstyrelse, kräfva, såsom motionären erinrat, så mycken tid, att det ofta kan vara för den af andra värf upptagne mannen förenadt med stor svårighet att på ett tillfredsställande sätt fylla desamma. Granskar man närmare beskaffenheten af dessa uppgifter, sådana de i §§ 12 och 13 af fattigvårdsförordningen finnas angifna, kan man ej undgå att erkänna, att qvinnan genom arten af sin begåfning och de sysselsättningar, åt hvilka hon i allmänhet egnar sig, är synnerligt väl lämpad för fullgörandet af åtminstone en del af antydda skyldigheter. I detta afseende må särskildt erinras om fattigvårdsstyrelsens förpligtelse att tillse, det barn, hvilkas underhåll åligger fattigvårdssamhället, erhålla vård och kristlig uppfostran. Äfven i öfrigt torde qvinnan i högre grad än mannen vara i besittning af den grannlagenhet och ömhet mot den nödstälde, som i väsentlig mån ökar värdet af meddelad hjälp och bidrager att hos den, som blir föremål derför, väcka och underhålla hågen att, såvidt i hans förmåga står, sjelf draga försorg för sig och de sina.

Beträffande vidare den af motionären ifrågasatta behörigheten för qvinna att inväljas i skolråd, så synas giltiga skäl tala äfven härför. Det sätt, hvarpå qvinnan, under senare tider i allt större utsträckning, visat sig kunna verka på undervisningens alla områden, synnerligen inom folkskolan, torde innebära en borgen för, att hennes deltagande i ledningen af folkskolans angelägenheter inom de särskilda skoldistrikten skulle kunna vara icke blott utan skadlig inverkan utan äfven till gagn. Detta gäller, såsom motionären framhållit, särskildt

i fråga om öfvervakandet af undervisningen i qvinlig slöjd, för hvilket ändamål skolråden flerstädes lära nödgats anlita biträde af deruti erfarna qvinnor.

Utskottet, som sålunda i allt väsentligt delar de af motionären i förevarande ämne uttalade åsigter, men anser en fullständigare utredning af de för ändamålets vinnande nödiga lagstiftningsåtgärder böra föregå framläggandet af ett lagförslag i ämnet, får på grund häraf hemställa,

att Riksdagen ville, med anledning af motionerna, i skrifvelse anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes låta utarbeta och för Riksdagen framlägga förslag till sådan ändring i gällande lagstiftning, att hinder icke må möta för att i kommunala angelägenheter röstberättigad qvinna må kunna såväl i stad som på landet inväljas till ledamot af skolråd och af fattigvårdsstyrelse, der denna å landet icke utgöres af kommunalnämnd.

Stockholm den 6 juni 1887.

På lagutskottets vägnar:

AXEL BERGSTRÖM.

Reservationer:

af herr *Bergström*, som icke funnit skäl att i anledning af förevarande motioner för närvarande tillstyrka någon Riksdagens åtgärd; samt

af herrar *Lundeberg*, *G. H. Stråle* och *A. Svensson* i Lösen, hvilka förordat afslag å de af motionären framställda förslag.